

Miasto i Gmina
Brzeszcze

miasto i gmina | town and commune | die Stadt und Gemeinde

Brzeszcze

Brzeszcze: Widok z lotu ptaka | A bird's eye view
Die Aussicht aus der Vogelperspektive

Brzeszcze są niedużą gminą, malowniczo położoną w kotlinie oświęcimskiej pomiędzy dwiema rzekami wyznaczającymi jej granice, Sołą od wschodu i Wisłą od strony zachodniej. Gmina leży na pograniczu Małopolski i Śląska, stąd wielki koloryt tradycji i folkloru. Graniczy z gminami Oświęcim i Kęty należącymi do województwa małopolskiego oraz Wilamowice i Miedźna wchodzącymi w skład województwa śląskiego. Gmina Brzeszcze zajmuje powierzchnię 46 km², zamieszkuje ją ponad 21 tysięcy mieszkańców. W jej granicach administracyjnych, oprócz miasta Brzeszcze, znajduje się pięć sołectw: Jawiszowice, Przecieszyn, Skidziń, Wilczkowice i Zasole. Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 949 łącząca miasto Brzeszcze z drogą wojewódzką nr 948 na odcinku Kęty-Oświęcim oraz droga wojewódzka 933 łącząca Pszczynę z Oświęcimiem i Chrzanowem.

Brzeszcze is a small commune, picturesque situated in the valley Kotlina Oświęcimska between two rivers marking its borders, Soła from the east and Wisła from the western side. The commune is located in the border zone of Małopolska and Śląsk regions, therefore the great diversity of the tradition and folklore. It borders with the communes of Oświęcim and Kęty belonging to the Małopolskie Province and Wilamowice and Miedźna included in the Śląskie Province. The commune Brzeszcze occupies the surface of 46 km², and is inhabited by over 21 thousand people. In its administrative frontiers, beside of the town of Brzeszcze there are also 5 village administrator's offices Jawiszowice, Przecieszyn, Skidziń, Wilczkowice and Zasole. Through the commune there runs the province road number 949 connecting the town of Brzeszcze with the province road number 948 on the section Kęty – Oświęcim and province road 933 connecting Pszczyna with Oświęcim and Chrzanów.

Brzeszcze ist eine kleine Gemeinde, die malerisch in dem Talkessel Kotlina Oświęcimska zwischen zwei ihre Grenzen markierenden Flüssen gelegen ist. Der Fluss Soła von der östlichen Seite und der Fluss Wisła vom Westen. Die Gemeinde liegt in dem Grenzgebiet von Małopolska und Śląsk, deswegen auch die große Eigenart der Tradition und der Folklore. Die Gemeinde grenzt mit den Gemeinden Oświęcim und Kęty die zur Małopolskie Woiwodchaft gehören und Wilamowice und Miedźna die sich unter der Verwaltung der Śląskie Woiwodchaft befinden. Die Gemeinde Brzeszcze belegt die Fläche von 46 km², und sie wird von 21 Tausend Einwohnern bewohnt. In ihren Verwaltungsgrenzen, außer der Stadt Brzeszcze befinden sich 5 Schulzenämter: Jawiszowice, Przecieszyn, Skidzin, Wilczkowice und Zasole. Durch die Gemeinde verläuft die Woiwodschaftsstrasse Nr. 949 die die Stadt Brzeszcze mit der Woiwodschaftsstrasse nr. 948 auf der Strecke Kęty – Oświęcim verbindet und die Woiwodschaftsstrasse 933 die Pszczyna mit Oświęcim und Chrzanów verbindet.

Brzeszcze: Siedziba Urzędu Gminy | The headquarters of the commune office | Der Hauptsitz der Gemeindeverwaltung

Brzeszcze: Centrum handlowe | The Commercial Center
Das Handelszentrum

Brzeszcze: Zabytkowa kolejka górnicza | The monumental mine track | Die historische Zechenbahn

Starorzecze Wisły | Back water of Vistula river | Das Altwasser von Weichsel

Brzeszcze: Hotel Babel | The Babel Hotel | Das Babel Hotel

Jak wynika z ustnych przekazów, nazwa miejscowości Brzeszcze wywodzi się od brzoštu - drzewa z rodziny wiązowatych, gęsto porastającego niegdys obszary nad Wisłą. Zarówno Brzeszcze jak i okoliczne wsie zostały założone w okresie średniowiecza na prawie niemieckim. Najstarszą wsią na terenie obecnego miasta i gminy są Jawiszowice, wzmiankowane w spisach świętopietrza w 1326 roku. Informacje o pozostałych wsiach pochodzą z XV wieku. Brzeszcze pojawiły się po raz pierwszy w dokumentach w 1443 roku, Przecieszyn w 1445 roku, Skidziń w 1454 roku, a Wilczkowice w 1457 roku. Wszystkie te miejscowości, od chwili pojawienia się w źródłach, dzieliły losy księstwa oświęcimskiego, które powstało w latach 1315-1317, w wyniku podziałów dynastycznych linii Piastów śląskich. W roku 1457, kiedy to księstwo stało się własnością króla polskiego, także i Brzeszcze przeszły na jego własność, stając się królewską ziemią. Od samego początku ludność Brzeszcz i wsi położonych w sąsiedztwie żyła przede wszystkim z rolnictwa, hodowli bydła i owiec. Dopiero założenie stawów, o których pierwsze wiadomości pochodzą z 1473 roku, zmieniło charakter zajęć mieszkańców. W wyniku pierwszego rozbioru Polski w 1772 roku terytorium byłego księstwa oświęcimskiego, a wraz z nim również Brzeszcze, przeszło pod panowanie austriackie. Dobra królewskie zajął rząd austriacki, który w 1778 roku sprzedał Brzeszcze Fryderykowi Duninowi herbu Łabędź i jego żonie Zofii z Małachowskich. W 1794 roku, po śmierci Zofii Duninowej, Brzeszcze przejął Kamil Dominik Gherii – pochodzący z Włoch, nadworny lekarz króla polskiego Stanisława Augusta Poniatowskiego. Po śmierci Gheriego w 1814 roku wieś przeszła na własność jego wychowawcy, Wiktorii Klose, córki Fryderyka Klose - ówczesnego właściciela Przecieszyna, Skidzinia i Wilczkowic. Wiktorii Klose, później Mioszewska, w sposób szczególny zapisała się w pamięci brzeszczańskich chłopów, redukując pańszczyznę i ucząc dzieci chłopieckie nauki czytania i pisania.

According to the verbal records, the name of the place Brzeszcze comes from the word – “brzošt” – a tree from the elm family, growing in the ancient areas at the Wisła river. Both Brzeszcze and the near situated villages as well were established in the medieval time on the German law. The oldest village on the territory of the present town and commune is Jawiszowice, mentioned in the Peter’s Pence registers in 1326. The information about the other villages come from the 15th century. Brzeszcze appeared the first time in the documents in 1443, Przecieszyn in 1445, Skidziń in 1454 and Wilczkowice in 1457. All the places from the moment of the mentioning in the source documents, shared the lot of the Oświęcimskie Duchy, which was established in the years

1315 – 1317, as a result of the dynastic partitions of the line of Piasts of Śląsk. In 1457, when this Duchy became the property of the Polish king, also Brzeszcze came over to its property, becoming King’s Property. From the very beginning the people of Brzeszcze and the villages situated near it, lived beside of all from the agriculture, cattle and sheep breeding. First the establishing of the ponds, about which the first information come from 1473, changed the character of the people’s activities. As a result of the first partition of Poland in 1772 the territory of the former Oświęcimskie Duchy, and together with it also Brzeszcze, changed under the reign of Austria. The King’s properties had been occupied by the Austrian government, which in 1778 sold Brzeszcze to Friedrich Dunin of the Swan coat of arms and his wife Zofia of Małachowski. In 1794, after Zofia Dunin’s death, Brzeszcze was intercepted by Kamil Dominik Gherii – coming from Italy, the court doctor of the Polish King Stanisław August Poniatowski. After Gherii’s death in 1814 the village changed to the property of his ward Wiktorii Klose, Friedrich Klose’s - the former owner of Przecieszyn, Skidziń and Wilczkowice - daughter. Wiktorii Klose, later Mioszewska, in a special way wrote herself in the memory of the peasants of Brzeszcze, reducing them the serfdom and teaching the children of the peasants to write and to read.

Wie es aus den mündlichen Überlieferungen hervorgeht, der Name der Ortschaft Brzeszcze stammt von dem Wort „brzošt“ (dt. Bergulme) – des Namen eines Baumes der Ulmenfamilie, der Mal sehr dicht die Gebiete and der Wisla bewachsen hatte. Sowohl Brzeszcze als auch die Dörfer aus der Umgebung wurden in der Zeit des Mittelalters auf dem deutschen Recht gegründet. Das älteste Dorf im Gebiet der heutigen Stadt und Gemeinde ist Jawiszowice, das in den Peterspfennig (Abgaben an das Papsttum) - Verzeichnissen in 1326 vermerkt wurde. Die Informationen über die übrigen Dörfer kommen aus dem XV Jh. Brzeszcze erschien zum ersten mal in den Dokumenten in 1443, Pocieszyn in 1445, Skidziń in 1454 und Wilczkowice in 1457. Alle diese Ortschaften, ab dem Zeitpunkt ihrer Erscheinung in den Quellendokumenten, haben das Schicksal des Oświęcimskie Fürstentums geteilt, das in den Jahren 1315 – 1317 aufgrund der dynastischen Teilungen der Piasten von Śląsk-Linie entstand. Im Jahre 1457, als das Fürstentum das Eigentum des Polnischen Königs geworden ist, auch Brzeszcze wurde sein Eigentum, und ist ein königseigenes Land geworden. Gleich vom Anfang lebte das Volk von Brzeszcze und den benachbarten Dörfer vor allem aus der Landwirtschaft, Vieh- und Schaafzucht. Erst die Errichtung der Teiche, über die die ersten Vermerke aus dem Jahre 1473 kommen, hat den Charakter der Beschäftigung der Einwohner verändert. Infolge der Ersten Teilung Polens in 1772 kam das Territorium des ehemaligen Oświęcimskie Fürstentum, und mit ihm auch Brzeszcze unter die Besatzung Österreichs über. Die königlichen Güter hat die österreichische Regierung übernommen, die im Jahre 1778 Brzeszcze dem Friedrich Dunin Wappens Schwan, und seiner Frau Zofia von Małkowski verkaufte. In 1794 nach dem Tod von Zofia Dunin, Brzeszcze übernahm der aus Italien stammende Kamil Dominik Gherii, der königliche Arzt des polnischen Königs Stanisław August Poniatowski. Nach dem Tod von Gherii in 1814 das Dorf ging zu seinem Zögling Wiktorii Klose, der Tochter des Friedrich Klose – des damaligen Eigentümers von Pocieszyn, Skidziń und Wilczkowice über. Wiktorii Klose, später Mioszewska, hat sich auf besondere Weise in das Gedächtnis der Bauern von Brzeszcze eingeschrieben, indem sie die Fron reduzierte und die Bauernkinder lesen und schreiben lehrte.

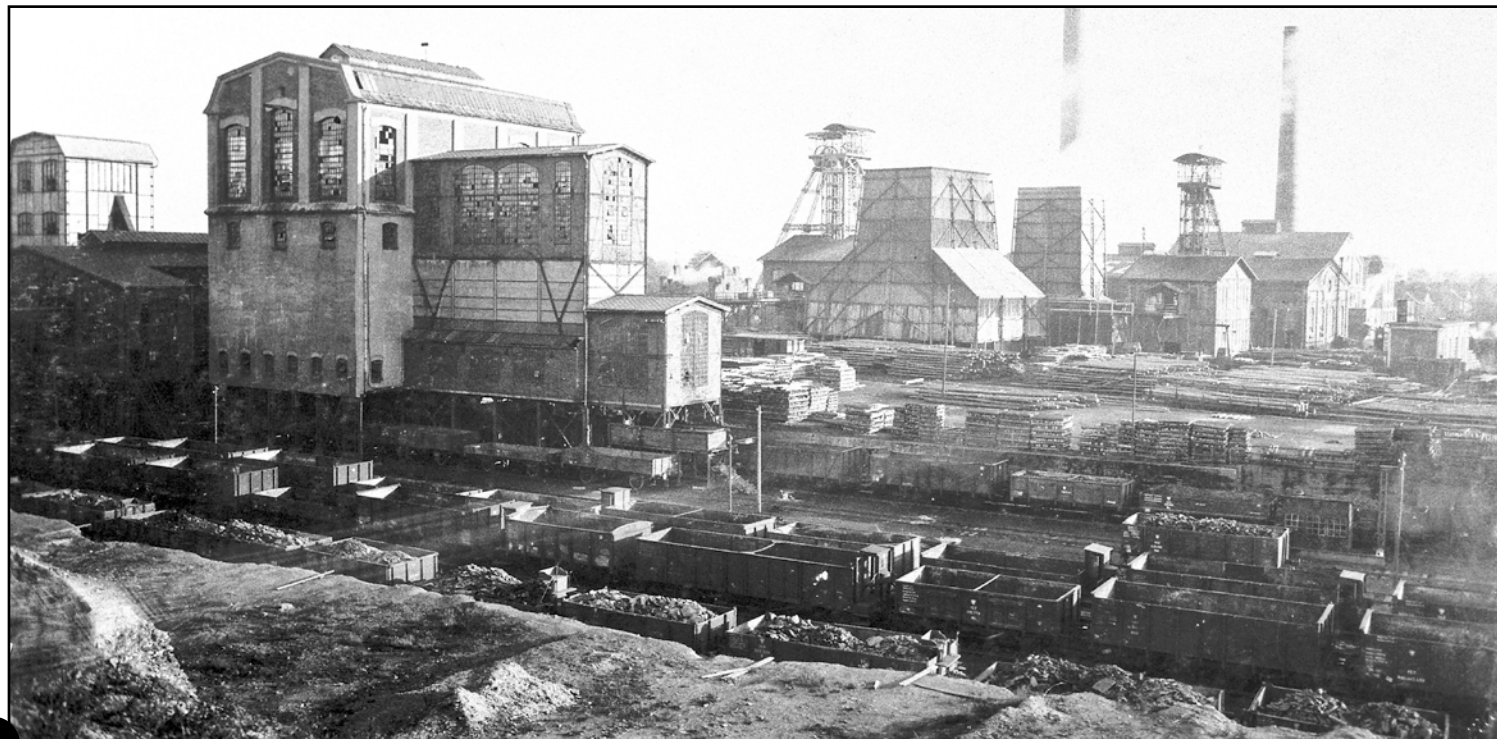
Brzeszcze: Zabytkowa kapliczka - krzyż z 1816 r. | The monumental small chapel - cross from 1816 | Die historische Kleinkapelle - Kreuz aus dem Jahre 1816

Brzeszcze: Obelisk poświęcony uczestnikom walk o wolność i granice RP w latach 1914-1921. The obelisk devoted to the participants of the fights for freedom and frontiers of Poland in the years 1914-1921. | Das Obelisk zum Gedenken der Teilnehmer der Kämpfe um die Freiheit und die Grenzen Polnes in den Jahren 1914-1921

Brzeszcze: Dawny słup graniczny | The ancient border pillar | Der ehemalige Grenzpfosten

Brzeszcze: Kopalnia w latach międzywojennych | The mine in the interwar period years | Das Bergwerk in den Jahren der Zwischenkriegsperiode

Brzeszcze: Pomnik z 1967 r. | The monument from 1967 | Das Denkmal von 1967

Brzeszcze: Pomnik Grunwaldzki z 1957 r. | The Grunwaldzki Monument from 1957
Das Grunwald - Denkmal aus dem Jahre 1957

W 1822 roku Wiktoria Mioszewska wymieniła Brzeszcze, Skidziń, Przecieszyn i Wilczkowice za klucz chrzanowski z arcyksięciem Karolem Ludwikiem Habsburgiem, który z kolei w roku 1924 podarował swój majątek Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Akademia dysponowała Brzeszczami do grudnia 1945 roku. Wówczas to, grunty orne uległy parcelacji między bezrolnych i małorolnych chłopów, a stawy przejęło nowo utworzone Państwowe Gospodarstwo Rybackie. W 1856 roku Brzeszcze uzyskały połączenie kolejowe z Działkowicami i Oświęcimem, a w latach 1875-1879 połączenie drogowe z Pszczyną. Jednak dopiero odkrycie złóż węgla kamiennego na terenie Brzeszcz w końcu XIX wieku zmieniło charakter miejscowości. W roku 1903 przystąpiono do budowy kopalni. Napływ ludności chętniej do podjęcia pracy w kopalni spowodował powstanie osiedli robotniczych, tzw. „kolonii”. W 1914 roku powstał Oddział Powiatowego Komitetu Narodowego organizujący werbunek do Legionów Polskich. W okresie międzywojennym na terenie obecnej gminy działało około 20 organizacji o charakterze patriotycznym, m.in. Związek Legionistów, Związek Strzelecki czy Liga Obrony Przeciwlotniczej. Odzyskanie niepodległości w 1918 roku i okres międzywojenny spowodowały dalszy rozwój kopalni i osady. Zbudowano nowe szyby kopalniane w Jawiszowicach i połączono je bocznica kolejową z macierzystą kopalnią. Wybudowano również Kolonię Urzędniczą. Po roku 1945 nastąpił dynamiczny rozwój miejscowości. Rozbudowie uległa kopalnia i wzrosła liczba mieszkańców. W 1954 roku Brzeszcze podniesiono do rangi osiedla, a 7 lipca 1962 roku osiedle otrzymało prawa miejskie. W latach 1975-1998 gmina administracyjnie należała do województwa katowickiego, a od stycznia 1999 roku weszła w skład powiatu oświęcimskiego i województwa małopolskiego.

In 1822 Wiktoria Mioszewska changed Brzeszcze, Skidziń, Przecieszyn and Wilczkowice for the key of Chrzanów with the Archduke Karol Ludwig Habsburg, which on the other hand in 1924 gave his property as a present to the Polish Academy of Skills in Kraków. The academy was vested with Brzeszcze till December 1945. Then the plough grounds were divided between the landless and smallholder peasants, and the ponds were taken over by the new established State Fishery Works. In 1856 Brzeszcze received the railway connection with Działkowice and Oświęcim, and in the years 1875 – 1879 the road connection with Pszczyna. But first the discovery of the coal deposit on the territory of Brzeszcze at the end of the 19th century changed the character of this spot. In 1903 started the construction of the mine. The influx of the people willing to take the job in the mine caused the establishing of the workers housing estates so called "colonies". In 1914 was established the Affiliate of the District National Committee organizing the recruitment to the Polish Legions. In the interwar period on the territory of the present commune acted about 20 organizations with the patriotic character. Among others the Legionnaires Association, Shooting Association or the Anti-Aircraft Protection League. The regaining of the independence in 1918 and the interwar period caused the further development of the mine and settlement. There were built new mine shafts in Jawiszowice and connected to the siding with the main mine. There also has been built Kolonia Urzędnicza (office colo-

ny). After the year of 1945 there followed the dynamic development of the town. The mine underwent to the building – up and the quantity of the people increased. In 1954 Brzeszcze was raised to the range of a settlement and on the 07th of July 1962 the settlement received the municipal rights. In the years 1975 – 1998 the commune administratively belonged to the Katowickie Province, and since January 1999 was included in the Oświęcimski District and Małopolskie Province.

In 1822 hat Wiktoria Mioszewska Brzeszcze, Skidziń, Przecieszyn und Wilczkowice für den Schlüssel von Chrzanów mit dem Erzfürsten Karol Ludwig Habsburg getauscht, dieser wiederum im Jahre 1924 schenkte sein Vermögen der Polnischen Akademie des Könnens in Kraków. Die Akademie verfügte über Brzeszcze bis zum Dezem und die Teiche übernahm der neuentstandene Staatliche Fischerbetrieb. In 1856 Brzeszcze bekam die Eisenbahnverbindungen mit Działkowice und Oświęcim, und in den Jahren 1875 – 1879 die Straßenverbindung mit Pszczyna. Aber erst die Entdeckung der Steinkohlenvorkommen im Gebiet von Brzeszcze am Ende des XIX Jh. hat den Charakter der Ortschaft geändert. In 1903 hat man zum Bau des Bergwerks angetreten. Der Zufluss der, zur Aufnahme der Arbeit in dem Bergwerk bereiten Bevölkerung verursachte die Entstehung der Arbeiterwohnsiedlungen, der sog. „Kolonien“. In 1914 entstand die Abteilung des Nationalen Kreiskomitees, das die Bewerbung zu den Polnischen Legionen organisierte. In der Zwischenkriegsperiode im Gebiet des heutigen Kreises waren ca. 20 Organisationen mit dem patriotischen Charakter aktiv, u.a. Gemeinschaft der Legionäre, Schutzverein oder Liga der Fliegerabwehr. Die Wiedergewinnung der Unabhängigkeit in 1918 und die Zwischenkriegsperiode haben die weitere Entwicklung des Bergwerks und der Siedlung bewirkt. Man hat neue Bergwerkschächte in Jawiszowice gebaut und man hat sie über das Eisenbahnabstellgleis mit dem Hauptbergwerk verbunden. Auch Kolonia Urzędnicza (Amtkolonie) wurde errichtet. Nach dem Jahr 1945 folgte die dynamische Entwicklung der Ortschaft. Es wurde das Bergwerk ausgebaut und erhöhte sich die Zahl der Einwohner. In 1954 bekam Brzeszcze den Status der Siedlung und am 07 Juli 1962 erhielt die Siedlung die Stadtrechte. In den Jahren 1975 – 1998 gehörte die Gemeinde administrativ zur Katowickie Woiwodschaft, und ab Januar 1999 wurde sie Bestandteil des Oświęcimski Kreises und der Małopolskie Woiwodschaft.

Dostępność komunikacyjna gminy, usytuowanie w niedalekiej odległości od południowej granicy Polski oraz infrastruktura komunalna stanowi dziś atrakcyjną ofertę dla istniejących tutaj podmiotów gospodarczych oraz jest istotnym czynnikiem sprzyjającym powstawaniu nowych małych i średnich przedsiębiorstw. Największym zakładem pracy na terenie gminy jest Kopalnia Węgla Kamiennego „Brzeszcze”, zatrudniająca ponad 3 tysiące osób. Na terenie gminy przeważają firmy działające w sferze handlowo – usługowej. Od ponad 60 lat prowadzi działalność sieć sklepów Powszechnej Spółdzielni Spożyców „Społem” i Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, oraz inne firmy handlowo usługowe jak jak: Agencja Komunalna Spółka z o.o., HYDROSTAL Sp. z o.o., „Biedronka”, „Netto” oraz „Lidl” będących obecnie oprócz kopalni największymi pracodawcami w gminie. Nie bez znaczenia jest fakt, iż wszelkie decyzje dotyczące przedsiębiorczości i rozwoju inwestycji podejmowane są w trosce o środowisko naturalne. Gmina posiada własną oczyszczalnię ścieków, prowadzi selektywną zbiórkę odpadów komunalnych oraz posiada własne składowisko odpadów komunalnych. Zaplecze edukacyjne gminy stanowią przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne. Wiele troski okazuje się osobom niepełnosprawnym. Dużym zainteresowaniem cieszą się warsztaty terapii zajęciowej Fundacji im. Brata Alberta i programy Stowarzyszenia Rodziców na rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Olimp”. W przedszkolach i szkołach prowadzone są również oddziały integracyjne.

The transportation accessibility of the commune, its location in the short distance from the southern border of Poland and the communal infrastructure present nowadays an attractive offer for the economical entities existing here and is a significant factor being

conductive for the establishing of new small and medium undertakings. The greatest employment entity on the territory of the commune is the coal mine Kopalnia Węgla Kamiennego „Brzeszcze – Silesia”, employing over 3 thousand people. On the territory of the commune overweight the firms acting in the trade and service sector. Since over 60 years there run its business the net of the Common Food Industry Association „Społem” and the Commune Cooperative Society „Samopomoc Chłopska”, and other commercially service firms like: „Agencja Komunalna Spółka z o.o.”, „HYDROSTAL Sp. z o.o.”, „Biedronka”, „Netto” and „Lidl” being now beside of the mine, the greatest employers in the commune. Not without importance was the fact, that all decisions concerning the undertaking and development of the investments are taken with the care of the natural environment. The commune possesses its own sewage treatment plant, leads the selective communal waste collection and has got its own tip. The educational base of the commune present the kindergartens, elementary schools, gymnasiums and secondary schools. Much care is provided to the handicapped people. The great interest enjoy the occupational therapy workshops of the Brother Albert Foundation and the programs of the Parents Association for the Handicapped Children „Olimp”. In the kindergartens and schools there are carried out also the integration departments.

Die Kommunikationszugänglichkeit der Gemeinde, die Lokalisierung, in der nicht weiten Entfernung zur südlichen Grenze Polens als auch die kommunale Infrastruktur stellt heutzutage eine Attraktive Offerte für die hier existierenden wirtschaftlichen Unternehmen dar und ist ein bedeutender Faktor für die Entstehung von neuen kleinen und mittleren Firmen. Der größte Arbeitgeber im Gebiet der Gemeinde ist das Steinkohlbergwerk Kopalnia Węgla Kamiennego „Brzeszcze – Silesia”, das über 3 Tausend Menschen beschäftigt. Im Gebiet der Gemeinde überwiegen die Firmen, die in der Handelsund Dienstleistungsbranche aktiv sind. Seit über 60 Jahren seine Tätigkeit führt das Ladennetz der Allgemeinen Genossenschaft der Lebensmittelproduzenten „Społem” und der Gemeindegensossenschaft „Samopomoc Chłopska”, und anderen kommerziell Dienstleistungen Firmen, wie: „Agencja Komunalna Spółka z o.o.”, „HYDROSTAL Sp. z o.o.”, „Biedronka”, „Netto” und „Lidl”, die momentan außer dem Bergwerk die größten Arbeitgeber der Gemeinde sind. Nicht ohne Bedeutung ist auch die Tatsache, dass alle, des Unternehmergeistes und der Entwicklung der Investitionen betreffenden Entscheidungen, mit der Berücksichtigung der Umwelt getroffen werden. Die Gemeinde besitzt eine eigene Kläranlage, führt eine Trennung der kommunalen Abfälle und besitzt eine eigene Mülldeponie für die kommunalen Abfälle. Die Bildungsbasis der Gemeinde stellen die Kindergärten, Grundschulen, Gymnasien und die Schulen der mittleren Reife dar. Die Gemeinde kümmert sich auch um die Behinderten. Mit großem Interesse werden die Beschäftigungstherapie Praktiken der Bruder Albert Stiftung und die Programme der Elterngemeinschaft für die Behinderten Kinder „Olimp” verfolgt. In den Kindergärten und Schulen werden auch Integrationsklassen geführt.

Pociąg kolei podmiejskiej na trasie Kraków - Czechowice-Dziedzice - Bielsko-Biała | The train of the suburban railway on the route Kraków - Czechowice-Dziedzice - Bielsko-Biała
Der Zug der U-Bahn auf der Strecke Kraków - Czechowice-Dziedzice - Bielsko-Biała

Brzeszcze: Kopalnia Węgla Kamiennego | The black coal mine | Das Steinkohlebergwerk

Brzeszcze: Ogródki letnie w Parku Miejskim | The coffee-gardens in the Municipal Park
Die Sommergärten im Stadtpark

Brzeszcze: Sklep Społem PSS „Górnik” | The shop “Społem PSS „Górnik” | Das Geschäft „Społem PSS „Górnik”

Brzeszcze: Bank Spółdzielczy w Miedznej | Cooperative Bank in Miedzna | Der Genossenschaftsbank in Miedzna

Brzeszcze: Siedziba Gminnego Zarządu Edukacji oraz licznych organizacji pozarządowych | The seat of the Commune Education Board and many non governmental organizations | Der Geschäftssitz des Gemeindebildungsvorstandes und anderen nichtstaatlicher Organisationen

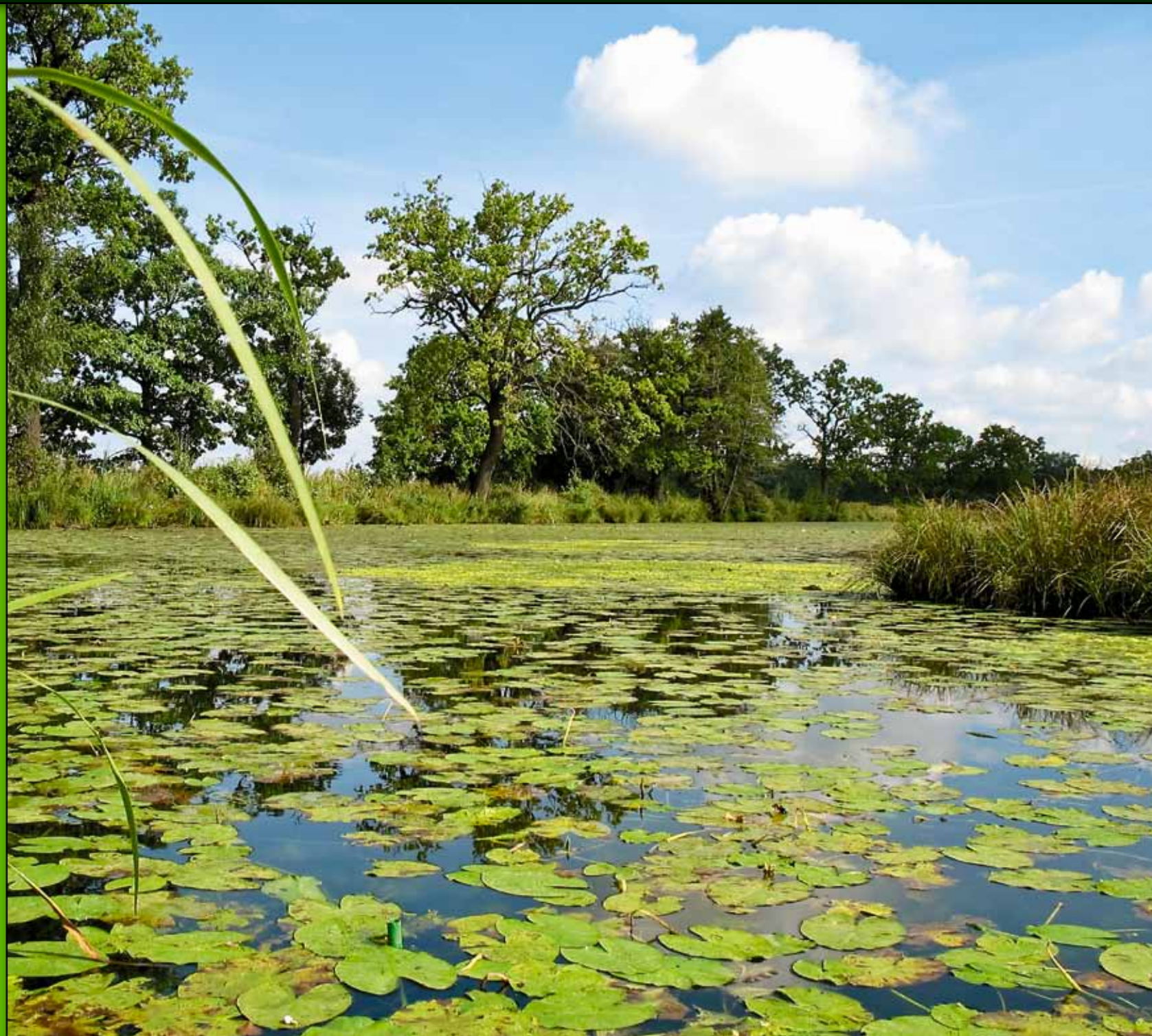
Soła w okolicach Zasola | Soła river near Zasole | Der Fluss Soła in der Nähe von Zasole

W dolinie rzeki Soły, okalającej gminę od strony wschodniej żyje około 100 gatunków ptaków i stanowi ona najcenniejsze siedlisko ptaków łągowych. Spotkać tu można bardzo rzadko występujące ślepowrony, bąki i zielonki. Corocznie gnieźdzą się tu łabędź niemy, krakwa, wodnik, kokoszka, krwawodziób, śmieszka, rybitwa rzeczna, brzęczka i dziwonia. W otoczeniu rzeki zachowały się unikatowe, naturalne zbiorowiska lasów łągowych i zbiorowiska nieleśne związane z dolinami rzek. W lasach i zaroślach nadrzecznych gniazdują m.in. dzięcioły: zielony i zielonosiwy, pustułka, słowik rdzawy, kwiczoł, świerszczak, strumieniówka, remiz oraz dziwonia. Łąki nad Sołą zasiedlane są również przez tak rzadkie gatunki jak świergotek łąkowy, pokląskwa czy kłaskawka.

In the valley of the river Soła surrounding the commune from the eastern side live about 100 bird species and it presents the most precious settlement of the marshy meadow birds. Here one can meet very rare: Black-crowned Night-Herons, Bitterns and Little Crakes. Every year here nest: Mute Swan, Gadwall, Water Rail, Common Moorhen, Redshank, Black-headed Gull, Common Tern, Savi's Warblers and Finch. In the surroundings of the river there were well kept the unique natural environments of the marshy meadow forests and not forest related collections connected to the river valleys. In the forests and bushes at the river there nest among others Woodpeckers: Green and Grey-headed, Common Kestrel, Nightingale, Fieldfare, Grasshopper Warbler, River Warbler, European Penduline Tit and Finch. The meadows at the Soła river are settled also by the rare species as: Meadow Pipit, Whinchat or Stonechat.

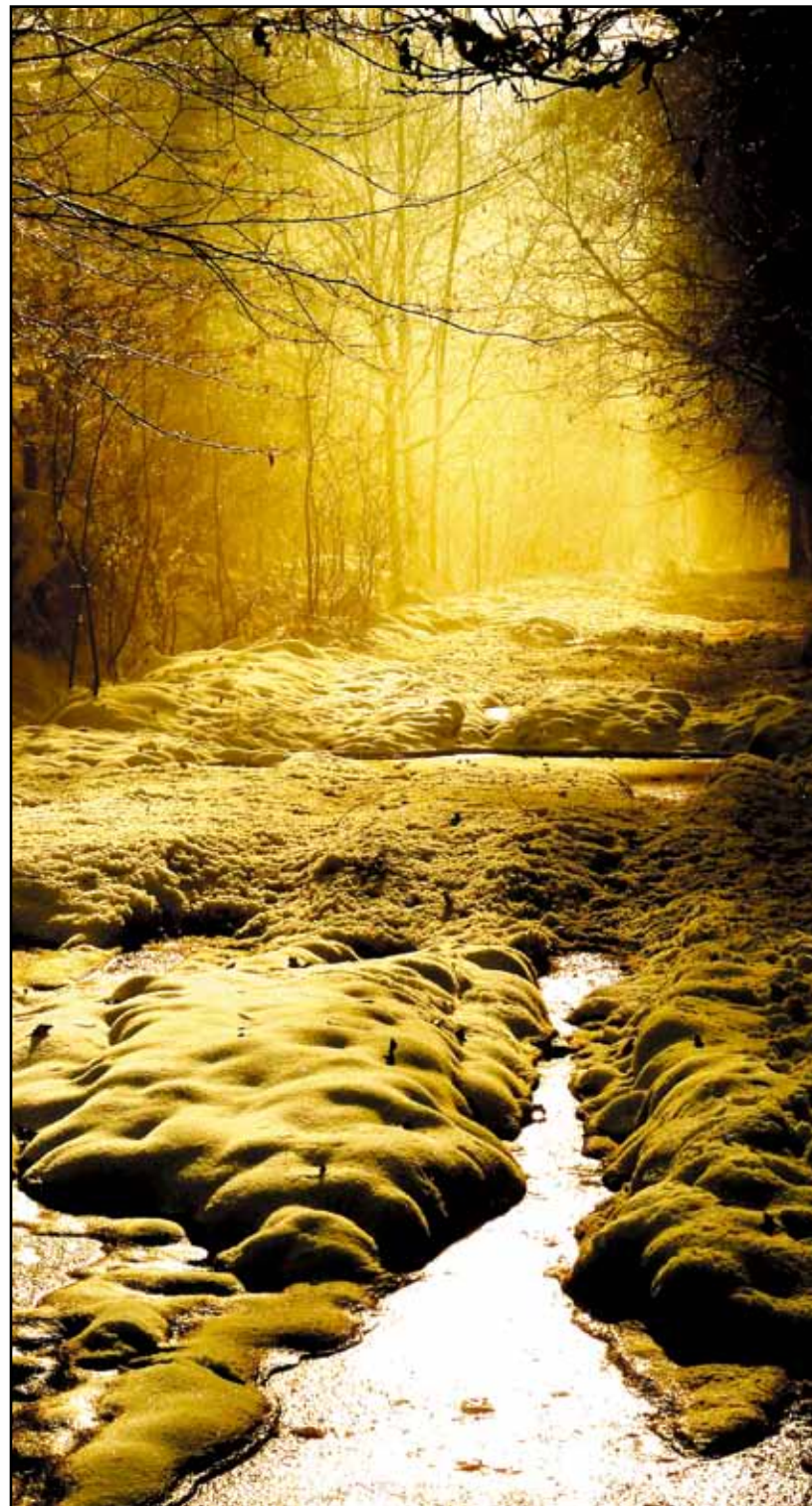
In dem Tal des Flusses Soła, der die Gemeinde von der westlichen Seite umgibt, leben ungefähr 100 Vogelarten und er stellt die wertvollste Siedlung der Wiesengrundvögel dar. Man kann hier die sehr selten vorkommenden Nachtreiher, Rohrdommel, Stumpfhühner antreffen. Jedes Jahr ihre Nester bauen hier: Höckerschwan, Schnatterente, Schilfrohrsänger, Teichhuhn, Rotschenkel, Lachmöwe, Flussseseschwalbe, Rohrschwirl und Karmingimpel. In der Umgebung des Flusses blieben gut erhalten die einmaligen, natürlichen Sammlungen der Wiesengrundwälder und Sammlungen, die nicht mit dem Wald aber mit den Flusstälern verbunden sind. In den Wäldern und am Fluss gelegenen Bewachsen nesteln unter anderen Spechte: der Grauspecht und der Grünspecht, Turmfalke, Nachtigall, Wachholderdrossel, Feldschwirl, Rohrschwirl, Beutelmeise und Karmingimpel. Die Wiesen an der Soła werden auch durch solche seltenen Arten wie Wiesenpieper, Braunkehlchen und Baumpieper bewohnt.

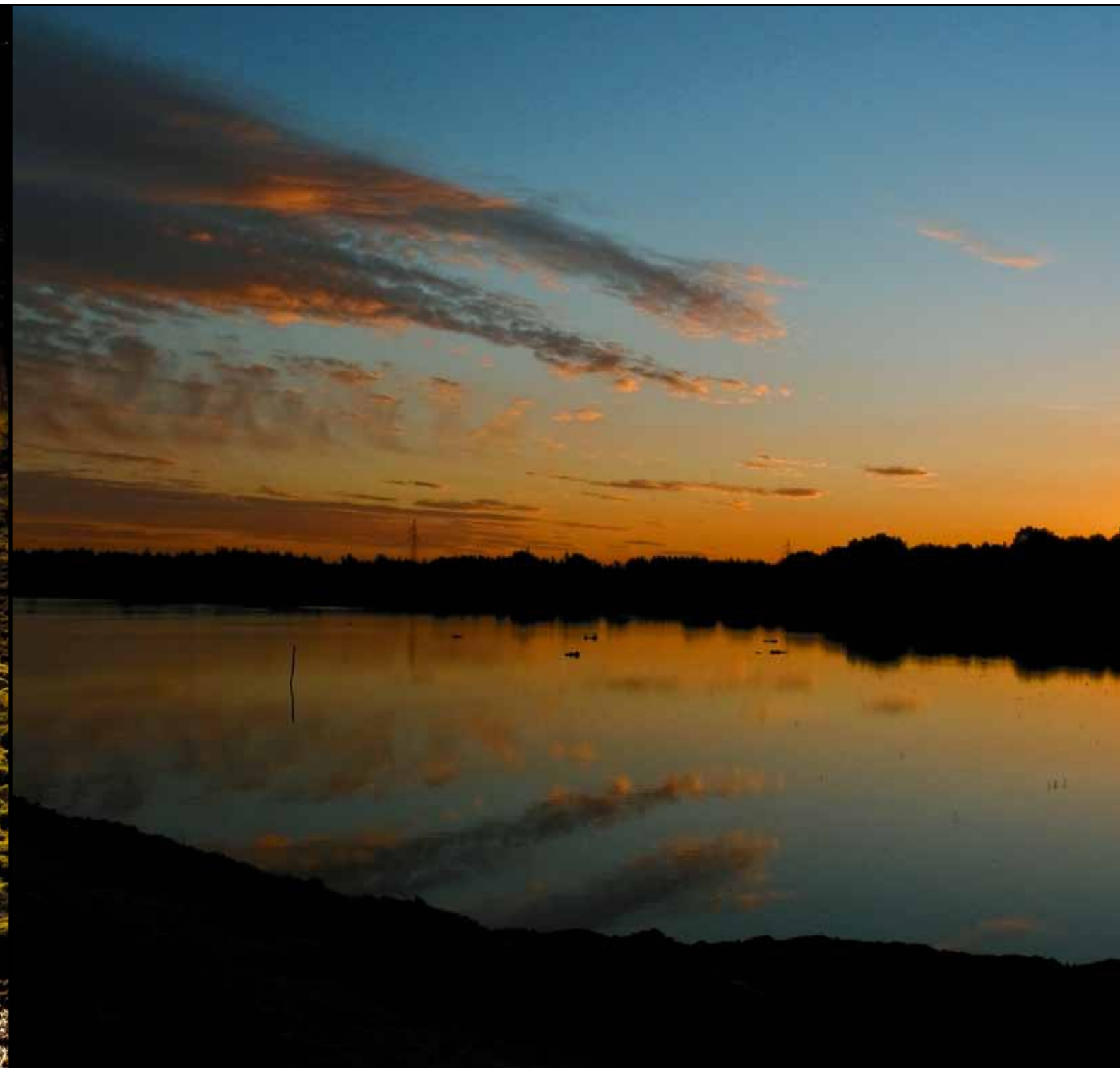
Malownicza jest także dolina Wisły ze starorzeczami zwanym potocznie „wiśliskami”. W Dolinie Górnej Wisły położony jest ciekawy kompleks leśno-stawowy zwany „Nazielańce”. Kompleks obejmuje kilkanaście stawów rybnych o łącznej powierzchni ponad 150 ha, przylegające obszary lasu mieszanego oraz nadwiślańskie łąki. Jak dowodzą dokumenty historyczne, zbiorniki na Nazielańcach i hodowlę ryb na tym terenie rozwijano już od XV wieku. Źródłem wody dla stawów na Nazielańcach jest wijąca się na tym terenie Młynówka – ciek łączący rzeki Sołę i Wisłę. Stawy stanowią wspiane środowisko życia dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Szczególnie bogata jest strefa przybrzeżna tworzona przez liczne gatunki roślin wynurzonych, formujących piękne i bogate pasma szuwarów. Dodatkowo miłośnikom wędkarstwa atrakcyjne spędzanie czasu z wędką zapewniają stawy wodne w miejscowościach Skidziń i Wilczkowice, powstałe na skutek wydobycia żwiru a następnie zagospodarowane przez organizacje wędkarskie.

Also the Wisła river valley with the old waters called commonly “wiśliska” are very picturesque. In Dolina Górnej Wisły (valley of the upper Wisła) there is situated an interesting forest-pond complex called “Nazielańce”. The complex embraces a dozen or so fish ponds with the total surface of over 150 ha, adjacent mixed forest areas and meadows at the river Wisła. The historical documents prove, that the water reservoirs on Nazielańce and the fish breeding on these terrains were developed already since the 15th century. The water source for the ponds on Nazielańce is Młynówka – watercourse connecting the rivers Soła and Wisła. The ponds present a wonderful living environment for the numerous surfaced plant species, forming the beautiful and rich rushes stripes. Additionally the fishing lovers will find here the water ponds in the places Skidziń and Wilczkowice, created as a result of the excavation of the gravel and than rendered habitable by the angling organizations.

Sehr malerisch ist auch Dolina Dolnej Wisły (Tal der Unteren Wisła) mit den alten Altwasser die umgangssprachlich „wiśliska” genannt werden. In dem Tal - Dolina Górnej Wisły ist ein interessanter Wald – und Teichkomplex genannt „Nazielańce” situiert. Der Komplex umfasst über ein Duzend Fischteiche mit der Gesamtfläche von über 150 Hektar, die anliegenden Gebiete des gemischten Waldes und die Wiesen an der Wisła. Wie es die historischen Dokumente beweisen, die Gewässer in Nazielańce als auch die Fischzucht in diesem Gebiet hat man schon im XV Jh. entwickelt. Die Wasserquelle für die Teiche in Nazielańce ist der, in diesem Gebiet durchlaufende Fluss Młynówka – ein Wasserlauf der die Flüsse Soła und Wisła verbindet. Die Teiche stellen eine wunderbare Lebensumwelt für viele Pflanz- und Tierarten dar. Besonders reichvoll ist die am Ufer gelegene Zone, die durch zahlreiche, aus dem Wasser herausragende, und die schönen und reichvollen Streifen der Röhrichte formenden Arten, gestaltet wird. Zusätzlich wird Angelliebhabern eine attraktive Zeitgestaltung in Form von Wasserteichen in den Ortschaften Skidziń und Wilczkowice – die aufgrund der Ausholung des Kieses und danach der Bewirtschaftung durch die Angelvereine entstanden sind – zugesichert.

Brzeszcze: Kompleks leśny Jawiszowice | The forest complex Jawiszowice
Der Waldkomplex Jawiszowice

Brzeszcze: Jezioro w Wilczkowicach | Lake in Wilczkowice | Der See in Wilczkowice

Starorzecze Wisły | Back water of Vistula river | Das Altwasser von Weichsel

Jawiszowice: Ołtarz główny w kościele p.w. św. Marcina | The main altar in the St. Martin church | Der Hauptaltar in der St. Martin Kirche

Brzeszcze: Kościół p.w. św. Urbana z końca XIX w. | The St. Urban church from the end of the 19th century | Die St. Urban Kirche aus dem Ende des XIX Jh.

Na terenie miasta i gminy Brzeszcze nie brakuje zabytkowych i ciekawych obiektów będących świadkami burzliwej historii tych ziem. Interesujący jest drewniany kościół z 1692 roku p.w. św. Marcina w Jawiszowicach. Ołtarz główny wykonany został ok. 1700 roku a ołtarze boczne pochodzą z XIX wieku. Znajduje się tu także rokokowa ambona oraz kamienna kropielnica o charakterze ludowym, wykonana zapewne w XVII wieku. Kościół w Jawiszowicach został włączony do Szlaku Architektury Drewnianej Województwa Małopolskiego. Będąc w Brzeszczach warto zobaczyć również neobarokowy kościół z lat 1874 – 1876 p.w. św. Urbana, z barokowym ołtarzem głównym wykonanym w 1892 roku przez krakowskiego artystę Kazimierza Chodzińskiego. W nawie głównej kościoła znajdują się jeszcze dwa ołtarze boczne, sprowadzone w 1892 roku z Kościoła Mariackiego w Krakowie.

On the territory of the town and commune of Brzeszcze there are many monumental and interesting objects being witnesses of the stormy history of this land. Very interesting is the wooden St. Martin church from 1692 in Jawiszowice. The main altar was made in about 1700 and the side altars come from the 19th century. Here is also the rococo style pulpit and stone font with a folk character, made surely in the 17th century. The church in Jawiszowice was included in the Wooden Architecture Route of the Małopolskie Province. Being in Brzeszcze worthy to see is also the neo baroque St. Urban church from the years 1874 – 1876 with a baroque main altar made in 1892 by the artist Kazimierz Chodziński from Kraków. In the main nave of the church there are two side altars more, brought from the St. Maria church in Kraków in 1892.

Im Gebiet der Stadt und der Gemeinde Brzeszcze gibt es auch viele historische und interessante Objekte, die Zeugen der stürmischen Geschichte dieses Landes gewesen waren. Sehr interessant ist die hölzerne St. Martin Kirche aus dem Jahre 1692 in Jawiszowice. Der Hauptaltar wurde um 1700 angefertigt und die Nebentaltare stammen aus dem XIX Jh. Hier befindet sich auch eine im Rococo Stil bestimmt im XVII Jh angefertigte Kanzel und ein Steinweihwasserbecken in einem Volksstil. Die Kirche in Jawiszowice wurde zu der Route der Hölzernen Architektur der Małopolskie Woiwodschaft eingeschlossen. Während eines Besuches in Brzeszcze lohnt sich auch die neobarocke St. Urban Kirche aus den Jahren 1874 – 1876, mit dem im Jahre 1892 von dem Künstler aus Kraków Kazimierz Chodziński angefertigten barocken Hauptaltar zu sehen. In dem Hauptschiff befinden sich noch zwei Nebentaltare, die im Jahre 1892 nach Krakau aus der St. Maria Kirche gebracht wurden.

Jawiszowice: Drewniany kościół p.w. św. Marcina z 1692 r. | The wooden St. Martin church from 1692 | Die hölzerne St. Martin Kirche von 1692

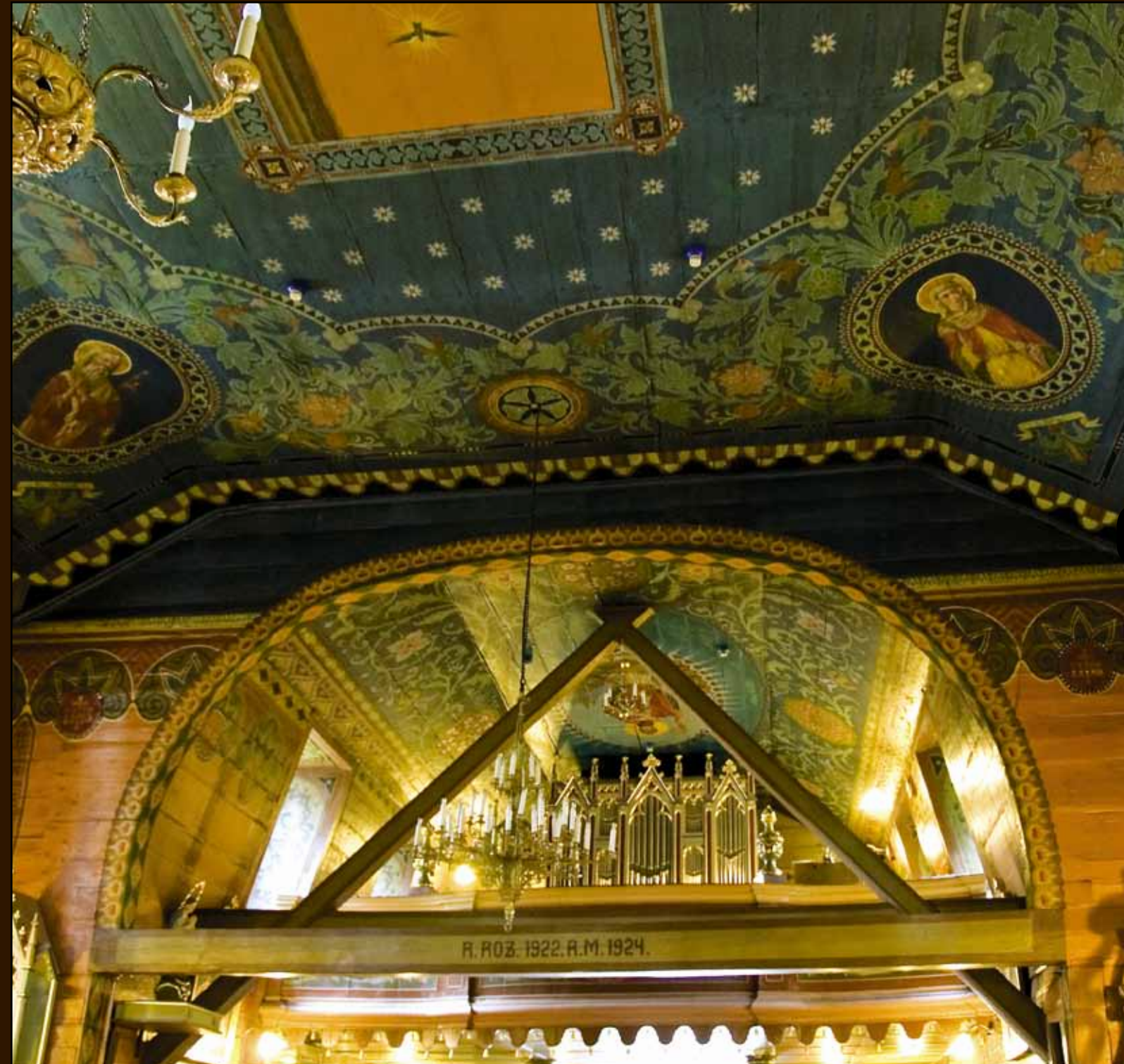
Przecieszyn: Kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej | The Our Lady of Częstochowa church | Die Muttergottes von Częstochowa Kirche

Jawiszowice: Kościół p.w. Matki Bożej Bolesnej | The St. Mary of Sorrows church | Die Kirche zur Schmerzhafte Muttergottes

Brzeszcze: Kapliczka - krzyż na tzw. Tyrnówce | The chapel - cross on so called Tyranówka | Die Kleinkapelle - Kreuz die sog. Tyranówka

Jawiszowice: Barokowe polichromie na sklepieniach kościoła p.w. św. Marcina | The baroque polychromy on the vaults of the St. Martin church | Die barocke Polychromie an den Gewölben der St. Martin Kirche

Brzeszcze: Drewniany dom | The wooden house
Das Hölzerne Haus

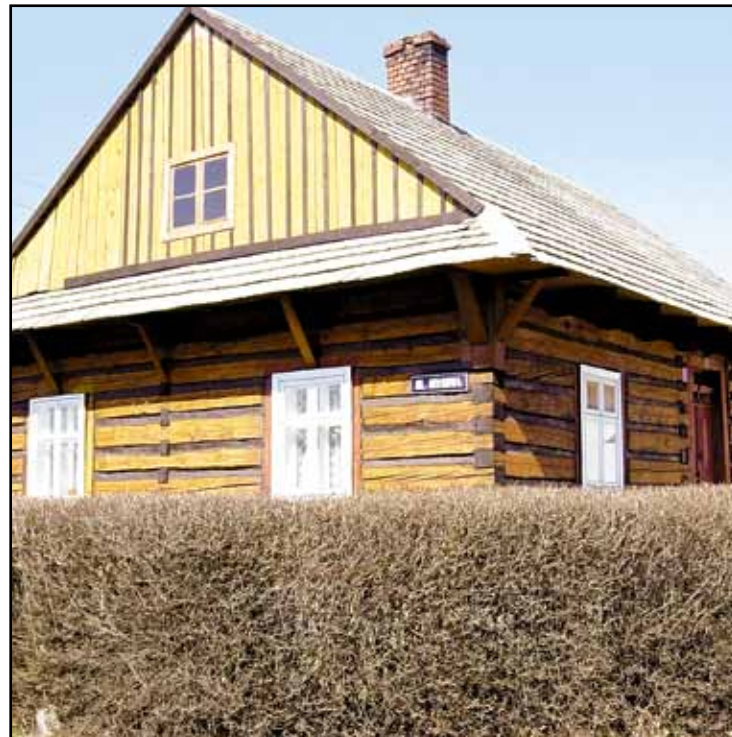
Warte zobaczenia są także drewniane domy z przełomu XIX i XX wieku o konstrukcji zrębowej i przysłupowej na ulicach: Doły, Irysowa i Obozowa oraz osiedla robotnicze powstałe w wyniku napływu ludności zainteresowanej podjęciem pracy w kopalni: Stara Kolonia przy ul. Górniczej, Nowa Kolonia przy ul. Nowa Kolonia oraz Kolonia Urzędnicza przy ul. T. Kościuszki. Na terenie całej gminy wiele jest także pomników walki i męczeństwa oraz licznych tablic pamiątkowych ku czci ofiar II wojny światowej.

Worthy to see are also the wooden houses from the turn of the 19th and 20th century with the framework and pillar construction in the streets: Doły, Irysowa and Obozowa and the workers housing estates being established as a result of the influx of the people interested in the work in the coal mine: Stara Kolonia in the Górnicza Street, Nowa Kolonia in the Nowa Kolonia Street and Kolonia Urzędnicza in the T. Kościuszko Street. On the territory of the whole commune there are also many monuments of the fight and martyrdom and numerous memorial tables commemorating the victims of the Second World War.

Sehenswert sind auch die hölzernen Häuser aus dem XIX und XX Jh. mit der Gebälk- und Säulekonstruktion in den Strassen: Doły, Irysowa und Obozowa als auch die Arbeiterwohnsiedlungen, die aufgrund des Zuzusses der an der Arbeitsaufnahme in dem Bergwerk: Stara Kopalnia (Alte Zeche) in der Górnicza Strasse, Nowa Kolonia in der Nowa Kolonia Strasse und Kolonia Urzędnicza in der T. Kościuszko Strasse interessierten Menschen errichtet worden sind. Im Gebiet der ganzen Gemeinde gibt es auch viele Denkmäler des Kampfes und des Märtyrertums als auch zahlreichen Gedenktafeln die den Opfern des Zweiten Weltkrieges gewidmet sind.

Brzeszcze: Stara Kolonia | Old Settlement | Die Altsiedlung

Brzeszcze: XIX-wieczny, drewniany dom | The wooden house from 19th century
Das hölzerne Haus aus dem XIX Jh.

Brzeszcze: Kolonia Urzędnicza | The Office Settlement | Die Amtsansiedlung

Brzeszcze: Lampa obozowa | The camp lamp | Die Lagerlampe

Brzeszcze: Izba strażnika SS | The chamber of the SS guard | Der Raum des SS Aufsehers

Brzeszcze: Pomnik ku czci ofiar podobożu Jawischowitz | The monument commemorating the victims of the sub-camp Jawischowitz
Das Denkmal zum Andenken der Opfer des Unterlagers Jawischowitz

W okresie okupacji hitlerowskiej w Brzeszczach założono dwa podobozы koncentracyjne KL Auschwitz-Birkenau. Miejsca ludność z dużym poświęceniem niosła pomoc więźniom, działała w strukturach Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich i Gwardii Ludowej. Wyjątkowe poświęcenie mieszkańców podczas okupacji hitlerowskiej zostało docenione przez administrację państwową. W 1964 roku Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża uhonorował Brzeszcze złotą odznaką z godłem państwa „za wysoce humanitarną postawę ludności miasta Brzeszcze w niesieniu pomocy więźniom obozu Oświęcim i Brzezinka w okresie okupacji”, a w 1967 roku Brzeszcze otrzymały Krzyż Grunwaldu III klasy „za pomoc niesioną przez mieszkańców Brzeszcz więźniom obozu oświęcimskiego w okresie II wojny światowej”. Ofiarność brzeszczan została potwierdzona również w publikacji Państwowego Muzeum KL Auschwitz-Birkenau „Ludzie dobrej woli. Księga Pamięci mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej niosących pomoc więźniom KL Auschwitz” pod redakcją dr Henryka Świebickiego, gdzie znajdziemy około 200 nazwisk mieszkańców gminy. W Parku Miejskim został odnowiony zespół obiektów podobozу Jawischowitz, przy udziale środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu operacyjnego Dziedzictwo Kulturowe. W celu zachowania pamięci o tamtych tragicznych czasach oraz upamiętnienia miejsca martyrologii dla następnych pokoleń przewiduje się między innymi organizowanie w tym miejscu lekcji z historii oraz spotkań z młodzieżą i z byłymi więźniami tego podobozу. Planowane jest również nawiązanie współpracy z Państwowym Muzeum KL Auschwitz – Birkenau w Oświęcimiu.

In the period of the Nazi occupation in Brzeszcze were established concentration sub-camps KL Auschwitz – Birkenau. The local community with great devotion helped the prisoners, acted in the structures of the State Army, Peasant Battalions and the Folk Guard. The exceptional devotion of the inhabitants during the Nazi occupation was appreciated by the state administration. In 1964 the Main Board of the Polish Red Cross honored Brzeszcze with the golden badge with the state emblem “for the high humanitarian attitude of the community of the town of Brzeszcze by helping

the prisoners of the concentration Nazi camps of Oświęcim and Brzezinka during the occupation”, and in 1967 Brzeszcze received the Grunwald Cross of III class “for the help brought by the inhabitants of Brzeszcze to the prisoners of the Oświęcim Nazi camp during the Second World War”. The devotion of the inhabitants of Brzeszcze was confirmed also by the edition of the Public Museum KL Auschwitz-Birkenau “People of good will. The book of the memory of the inhabitants of the Land of Oświęcim bringing the help to the prisoners of KL Auschwitz” edited by Dr. Henryk Świebicki, where we will find about 200 names of the commune inhabitants. With the financial support of the Minister of Culture and National Heritage in the frames of the operational program Cultural Heritage in the Municipal Park there was renewed the building complex of the sub – camp Jawischowitz. In order to keep the memory about these tragic times and to commemorate the martyrdom place for the next generations there is being provided among others the organization of the history lessons and meetings with the youth and with the former prisoners of this sub-camp in this spot. There is also planned the establishing of the cooperation with the State Museum KL Auschwitz – Birkenau in Oświęcim.

In der Periode der Besatzung durch die Nazis in Brzeszcze wurden zwei Konzentrationslager KL Auschwitz – Birkenau errichtet. Die örtliche Bevölkerung hat mit großer Aufopferung den Gefangenen Hilfe geleistet, war in den Strukturen der Staatsarmee, der Bauernbattallione und der Volksgarde tätig. Die außergewöhnliche Aufopferung der Einwohner während der Besatzung durch die Nazis wurde durch die Staatsverwaltung geschätzt. In 1964 die Hauptgeschäftsführung des Polnischen Roten Kreuzes hat Brzeszcze mit dem Goldenen Abzeichen mit dem Staatswappen „für die höchst humanitäre Haltung der Bevölkerung der Stadt Brzeszcze bei Hilfeleistung der Gefangenen der Konzentrationslager Oświęcim i Brzezinka in der Zeit der Besatzung“, und in 1967 bekam Brzeszcze das Grundwaldkreuz der III Klasse „für die Hilfe die durch die Einwohner von Brzeszcze den Gefangenen des Oświęcim – Lagers während des Zweiten Weltkrieges geleistet wurde“. Die Aufopferung der Brzeszcze- Bevölkerung wurde auch in der Veröffentlichung des Staatlichen Museums KL Auschwitz – Birkenau „Menschen des Guten Willens. Das Buch zum Gedenken der Einwohner des Oświęcim Landes, die den Gefangenen des Konzentrationslagers KL Auschwitz Hilfe geleistet haben“, herausgegeben von Dr. Henryk Świebicki - wo wir ungefähr 200 Namen der Gemeindeglieder finden - bestätigt. In dem Stadtpark wurde der Komplex der Objekte des Unterlagers Jawischowitz, bei der Anteilnahme der Mittel des Kulturministers und des Nationalen Erbes in Rahmen des Operationsprogramms das Kulturerbe erneuert. Um die Erinnerung an diese tragischen Zeiten zu erhalten und die Plätze des Märtyrertums für die nächsten Generation zu gedenken, wird unter anderen die Organisation an diesem Ort, der Geschichtsunterrichtsstunden und der Treffen mit der Jugend und mit den ehemaligen Gefangenen dieses Lagers geplant. Es wird auch die Anknüpfung der Zusammenarbeit mit dem Staatlichen Museum KL Auschwitz – Birkenau in Oświęcim geplant.

Wiodącą rolę w kształtowaniu życia kulturalnego na terenie gminy pełni Ośrodek Kultury, który jest organizatorem cyklicznych imprez, cieszących się dużą popularnością. Najbardziej znaną są Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Trialu Rowerowym, na które zjeżdżają się zawodnicy z całej Europy. Ponadto Ośrodek Kultury jest organizatorem: Rodzinnego Rajdu Rowerowego, Rock Reagee Festival, Dni Gminy Brzeszcze, Bezpiecznej Gminy Brzeszcze, Młodzieżowej Akademii Filmowej MAFIA, Uniwersytetu III wieku a także różnego rodzaju wernisaży. Jest także wydawcą lokalnej gazety „Odgłosy Brzeszcz” oraz „Informatora Kulturalnego”, a wraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Gminy Brzeszcze „Brzost” jest twórcą mapy tras pieszych i rowerowych w Gminie Brzeszcze. Do ważnych wydarzeń w gminie należy również coroczne przyznawanie Oskardów – nagród Burmistrza za wybitne osiągnięcia i realizację wartościowych przedsięwzięć dla dobra społeczności lokalnej Gminy Brzeszcze w zakresie: przedsiębiorczości, działalności społecznej, edukacji, sportu, kultury, młodzieży.

The leading role in the forming of the culture life on the territory of the commune fulfils the Culture Center, which is the organizer of the cyclic events, enjoying the great popularity. The most known is the International Polish Championship in Bicycle Trial, for which come the competitors from all over Europe. Beside of this the Culture Center organizes: the Family Bicycle Race, Rock Reggae Festival, Days of the Commune of Brzeszcze, Safe Commune of Brzeszcze, Youth Film Academy MAFIA, University of the III Age and also vernisages of different art. The Culture Center is also the editor of the local newspapers "Odgłosy Brzeszcz" and "Informator Kulturalny" and together with the Association For the Benefit of the Commune of Brzeszcze "Brzost" is the creator of the wander and bicycle maps in the commune of Brzeszcze. To the important events in the commune belong also the annual awarding of the mayor's prizes called "Oskards", for the outstanding achievements and the realization of the valuable undertakings for the good of the local society of the commune Brzeszcze in range of: enterprise, social activity, education, sport, culture and youth.

Eine führende Rolle in der Gestaltung des kulturellen Lebens im Gebiet der Gemeinde erfüllt das Kulturzentrum, das viele populäre, zyklische Veranstaltungen organisiert. Die bekanntesten sind die Internationalen Polnischen Meisterschaften im Fahrradtrial, zu welchen die Teilnehmer aus ganz Europa antreffen. Das Kulturzentrum organisiert außerdem: die Familienfahrradwettfahrt, Rock Reggae Festival, Tage der Gemeinde Brzeszcze, Sichere Gemeinde Brzeszcze, Jugendfilmakademie MAFIA, Universität des III Alters als auch Vernissagen verschiedener Art. Das Kulturzentrum ist auch der Herausgeber der lokalen Zeitungen „Odgłosy Brzeszcz“ und „Informator Kulturalny“, und zusammen mit der Gemeinschaft für die Gemeinde Brzeszcze „Brzost“ ist es Produzent der Wanderungs- und Fahrradkarten in der Gemeinde Brzeszcze. Zu den wichtigen Ereignissen in der Gemeinde gehört auch die jährliche Verleihung der Preise des Bürgermeisters für die herausragenden Errungenschaften und Realisierungen der wertvollen Unternehmungen für das Gemeinwohl der lokalen Gesellschaft der Gemeinde Brzeszcze im Bereich: des Unternehmergeistes, sozialer Tätigkeit, Bildung, Sports, Kultur und der Jugend, die „Oskardy“ genannt werden.

Brzeszcze: Zespół Śpiewaczy „Iskierokowa Familia” | Choir „Iskierokowa Familia” | Die Gesanggruppe „Iskierokowa Familia”

Brzeszcze: Wybór Ucznia Roku | The Election of the Student of the Year
Die Wahl des Schulers des Jahres

Brzeszcze: Wędrowna wystawa edukacyjna „Duńska książka dla dzieci” | The wandering educational exhibition „Danish children book” | Die Wanderbildungsausstellung „Dänisches Kinderbuch”

Brzeszcze: Koncert „Liga dusz” | „Liga dusz” Concert
Das Konzert „Liga dusz”

Brzeszcze: Rock Reggae Festival | Rock Reggae Festival
Rock Reggae Festival

Brzeszcze: Barbórkowe Potyczki - Brzeszczanie kontra sąsiady zza mi-
dzy | Miner's Day Competitions - Inhabitantss of Brzeszcze vs neighbours
from behing the border | Scharmützel zum St. Barbara Fest - Brzeszcze
Einwohner gegen die Nachbarn hinter dem Feldrain

Brzeszcze: Oskardy | Oskardy | Oskardy

Aktywny wypoczynek zapewniają mieszkańcom oraz przyjeźdnym gościom: hala sportowa, kryty basen kąpielowy „Pod Platanem” z zapleczem relaksacyjnym oraz liczne turystyczne ścieżki piesze i rowerowe. W budynku basenu znajduje się sauna, grota solna, siłownia, solarium oraz kawiarnia z małą gastronomią. Grota solna zbudowana jest z kilkudziesięciu ton soli, pochodzącej głównie z mórz, rodzimej soli kłodawskiej, której skład jest bardzo bogaty w pierwiastki biofilne, a także brązowej soli z Pakistanu, dzięki której jaskinia uzyskuje bursztynową poświatę, sprzyjającą zdrowotnym sesjom. W wyniku wykorzystania naturalnych właściwości soli stworzono mikroklimat charakterystyczny dla klimatu morskiego. Powietrze wypełniające groty solną jest bogate w cenne mikroelementy i nie zawiera praktycznie w ogóle zanieczyszczeń charakterystycznych dla współczesnego środowiska. W hali sportowej istnieje możliwość: gry w piłkę nożną, siatkową, koszykową, tenisa ziemnego i stołowego oraz uprawiania lekkiej atletyki i gimnastyki, korzystania z siłowni i ścianki wspinaczkowej. Każdego roku w hali organizowane są także duże imprezy fitness prowadzone przez najlepszych instruktorów z całej Polski, które cieszą się zawsze ogromną popularnością wśród mieszkańców. Długoletnie tradycje sportowe gminy są kontynuowane przez Klub Sportowy „Górnik” Brzeszcze istniejący od 1922 roku oraz Ludowe Kluby Sportowe w Jawiszowicach, Przecieszynie i Skidziniu. Do aktywnych stowarzyszeń kultury fizycznej należą również: Uczniowski Klub Sportowy, Oyama Karate, Speleoklub Brzeszcze oraz Brzeszczańskie Stowarzyszenie Sportowe „Siódemka”.

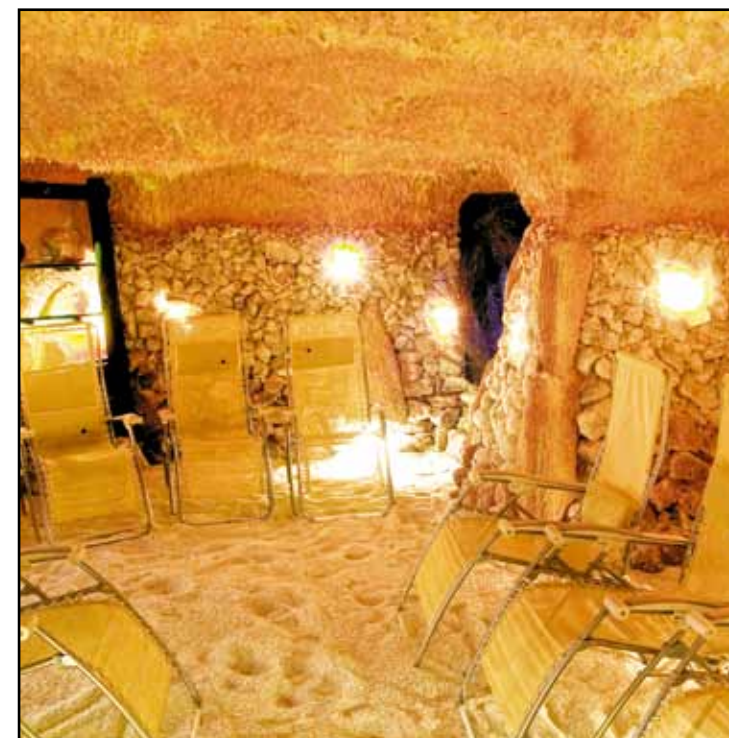
For the relaxation the inhabitants and the visitors have to their disposal the following objects and possibilities: sport halls, roofed swimming pool “Pod Platanem” with a relaxation base and numerous touristy wandering and bicycle routs. In the building of the swimming pool there is a sauna, salt brine cave, gyms, solarium and a café with small bistro. The salt brine cave is made

of some dozens tons of salt, coming mainly from the seas, domestic salt of Kłodawa, which content is very rich in biofile elements and also brown salt from Pakistan, thanks to which the cave receives an amber illumination, being favorable for the healthy sessions. As a result of the use of the natural properties of salt there was created the micro climate characteristic for the sea climate. The air filling the salt brine cave is rich in the precious micro elements and practically doesn't content contaminations, which are characteristic for the present environment. In the sport hall there is the possibility: to play football, volleyball, basketball, tennis and table tennis and to train light athletics and sport gymnastics, to use the gyms and the free climbing wall as well. Every year in the hall are organized also big fitness events led by the best instructors in Poland, which enjoy always enormous popularity among the inhabitants. The sport traditions of many years of the commune are continued by the Sport Klub “Górnik” Brzeszcze existing since 1922 and the Folks Sport Clubs in Jawiszowice, Przecieszyn and Skidziń. To the active associations of sport culture belong also: Students Sport Club, Oyama Karate, Speleoklub Brzeszcze and Sport Association of Bieszczady “Siódemka”.

Die aktive Erholung wird den Einwohnern und den Besuchern durch: Sporthalle, überdachtes Schwimmbad „Pod Platanem” mit der Erholungsbasis und mehrere touristische Wanderungs- und Fahrradrouten zugesichert. In dem Gebäude des Schwimmbads befindet sich Sauna, Salzlakengrotte, Krafttrainingsraum, Solarium und Cafe mit kleinem Bistro. Die Salzlakengrotte ist aus einigen Duzenden Tonnen von Salz gebaut. Das Salz kommt überwiegend aus den Meeren, aus landeigenen Salzbeständen aus Kłodawa - dessen Gehalt sehr reich an Biofile Elementen ist - als auch aus dem braunen Salz aus Pakistan – dank welchem die Grotte die Bernstein Illumination bekommt, die die gesundheitlichen Sessionen begünstigt. Aufgrund der Ausnutzung der natürlichen Eigenschaften des Salzes hat man das für das Meeresklima charakteristische Mikroklima geschaffen. Die das Innere der Grotte ausfüllende Luft ist reich an kostbaren Mikroelementen und enthält praktisch keine Verschmutzungen, die für die heutige Umwelt charakteristisch sind. In der Sporthalle gibt es die Möglichkeiten: Fußball, Volleyball, Basketball, Tennis und Tischtennis zu spielen, als auch die Leichtathletik und das Turnen zu trainieren, die Krafttrainingsräume und die Kletterwand zu nutzen. Jedes Jahr werden in der Halle auch große, durch die besten Instruktoren aus ganz Polen geführten Fitnessveranstaltungen, die sich enormen Popularität unter den Einwohnern erfreuen, organisiert. Die langjährigen Sporttraditionen der Gemeinde werden durch den, seit 1922 existierenden Sportklub „Górnik” Brzeszcze und die Volkssportklubs in Jawiszowice, Pocieszyn und Skidziń fortgesetzt. Zu den aktiven Gemeinschaften der Sportkultur gehören auch: Schülersportklub, Oyama Karate, Spelweoklub Brzeszcze und die Sportvereinigung „Siódemka”.

Brzeszcze: Basen „Pod Platanem” | The swimming pool under the Sycamore Tree | Der Schwimmbad unter der Platane

Brzeszcze: Grota solna | The brine cave | Die Salzlakengrotte

Brzeszcze: Zajęcia Fitness | Fitness activities | Die Fitness

Brzeszcze: Siłownia | Gym | Das Fitnessstudio

Brzeszcze: Zawody wspinaczkowe | The climbing competition | Der Kletterwettbewerb

Brzeszcze: Fitness Party | The Fitness Party | Die Fitness

Brzeszcze: Zawody lekkoatletyczne | The athletics competition | Der Leichtathletikwettbewerb

Brzeszcze: Mistrzostwa Polski w Oyama Karate | The Polish Championship in Oyama Karate | Die Polnischen Meisterschaften in Oyama Karate

Brzeszcze: Halowy turniej piłki nożnej | Indoor football tournament | Hallenfußballwettbewerb

Brzeszcze: Hala sportowa | the Sport Hall | Der Sporthalle

Brzeszcze: Korty tenisowe | Tennis courts | Die Tennisplätze

Brzeszcze: Trial rowerowy | The Bicycle Trial | Das Fahrrad Trial

Brzeszcze: Mecz piłki nożnej Górnik Brzeszcze - Sokół Hecznarowice | Football match, Górnik Brzeszcze vs Sokół Hecznarowice | Fussballspiel, Górnik Brzeszcze - Sokół Hecznarowice

Brzeszcze: Gminny Bieg Rodzinny | Commune Family Running | Der Gemeindefamilienlauf

Brzeszcze: Gminy Rodzinny Rajd Rowerowy | The Commune Family Bicycle Rally
Die Gemeindefamilienwettfahrt

Brzeszcze: Gminny Bieg Rodzinny | Commune Family Running | Der Gemeindefamilienlauf

Brzeszcze: Gminy Rodzinny Rajd Rowerowy | The Commune Family Bicycle Rally
Die Gemeindefamilienwettfahrt

Agencja Komunalna Sp. z o.o.
 ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze
 telefon: (032) 211 12 47, (032) 737 45 40
 telefon/fax: (032) 211 15 43
 e-mail: agenkom@post.pl
 www.agencjakomunalna.brzeszcze.pl

PN-EN ISO 9001:2009 | PN-EN ISO 14001:2005

ZAKŁAD USŁUG KOMUNALNYCH

- + wywóz odpadów komunalnych stałych
- + wywóz odpadów komunalnych płynnych

ZAKŁAD UTRZYMANIA ZIELENI I OCZYSZCZANIA MIASTA

- + oczyszczanie miasta
- + utrzymanie zieleni
- + zimowe utrzymanie

ZAKŁAD GOSPODARKI ODPADAMI

- + składowanie i zagospodarowanie odpadów stałych

ZAKŁAD OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

- + eksploatacja należącej do Gminy Brzeszcze mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków

BAZA TRANSPORTOWA

OFERUJEMY RÓWNIEŻ:

sprzedaż sprzętu do zbiórki odpadów; jesienną zbiórkę i wywóz opadłych liści; wiosenną zbiórkę odpadów wielkogabarytowych w Gminie Brzeszcze; obsługę imprez masowych; odławianie bezpańskich zwierząt; obsługa gminnej kanalizacji sanitarnej w zakresie rozliczeń z klientami.

Agencja Komunalna Sp. z o. o. w Brzeszczach kładzie nacisk na rozwój przedsiębiorstwa i ochronę środowiska, czego przykładem jest realizacja projektu „Modernizacja składowiska odpadów w Brzeszczach”. Na jego realizację spółka pozyskała ponad 4 mln zł w ramach współfinansowanego przez Unię Europejską Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

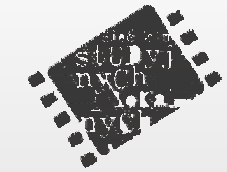

OŚRODEK KULTURY www.ok.brzeszcze.pl

32-621 Brzeszcze, ul. Narutowicza 1 tel./fax (032) 21 11 490, 21 11 391

ISO 9001
FS 512811

tel. 032 21 11 490

- *pokazy premierowe*
- *najnowszy repertuar*
- *ciekawi goście*
- *projekcje 3D*

jesteśmy wydawcą miesięcznika

- *oferujemy bogaty księgozbiór*
- *możliwość korzystania z sieci Internetu, zajęć animacyjno-czytelniczych dla różnych grup wiekowych*

tel. 032 325 56 71

ścianka wspinaczkowa, siłownia, aerobik, step, piłki, gimnastyka, tenis

tel. 032 737 42 39

- grota solna

Organizujemy m.in.:

Barbórkowe Potyczki

Festiwal Rock Reggae

Gminny Bieg Rodzinny

Odwiedzili nas m.in.:

Beata Kawka

Jerzy Zelnic

Ewa Szabatka

Jarosław Kret

Z nami jest 'ej!

- organizacja imprez
- organizacja wystaw
- spotkania autorskie
- usługi reklamowe i poligraficzne
- wynajem sal i sprzętu akustycznego
- zajęcia w sekcjach

Wydawca:

 VEGA Studio Adv., Tomasz Müller
82-500 Kwidzyn, ul. Grudziądzka 22/3A
www.grupavega.pl, e-mail: biuro@grupavega.pl

Tekst:

Wydział Promocji i Rozwoju Urzędu Gminy Brzeszcze

Tłumaczenie:

Jacek Stopikowski

Zdjęcia:

Tomasz Müller, Jerzy M. Potocki, Przemysław Stanko
Krzysztof Tatara, Robert Uroda, archiwum Urzędu Gminy Brzeszcze
archiwum Ośrodka Kultury w Brzeszczach

Opracowanie graficzne i przygotowanie do druku:

Remigiusz Dalecki

Wydano na zlecenie:

Urzędu Gminy w Brzeszczach
32-620 Brzeszcze, ul. Kościelna 4
tel. (32) 77 28 500, fax (32) 77 28 591
www.brzeszcze.pl, e-mail: gmina@brzeszcze.pl

VEGA Studio Adv.

Wszelkie prawa zastrzeżone / All rights reserved

Printed in Poland – Kwidzyn 2010

Przedruk i powielanie w jakiegokolwiek formie jest zabronione.

ISBN 978-83-89855-87-9

